

Přírodní prostředky v léčbě kaše

Přírodní prostředky jsou s výhodou používány v terapii onemocnění dýchacích cest, mají historický základ a jejich význam přetrvává i v současné medicíně. Využíváme jejich expektorační, dezinfekční a imunomodulační účinek.

Mezi léčivé rostliny využívané u respiračních infekcí můžeme zařadit např. tymián, proskurník, mateřídoušku, lípu, jitrocel, echinaceu,

pelargonii a řadu dalších. Registrovaná fytofarmaka zahrnují zhruba z poloviny čaje a čajové směsi, dále jsou na trhu sirupy, kapky a tobolky.

Přehled registrovaných fytofarmak přináší tabulka 1.

K přírodním prostředkům dále patří med a propolis jako polykomponentní produkt včel, obsahující celou řadu biologicky aktivních látek (9, 25). Med a přípravky obsahující včelí produkty v řadě klinických studií prokázaly efekt na úlevu od dráždivého kaše a snížily frekvenci

Tab. 1. Registrovaná fytofarmaka při symptomatické léčbě respiračních onemocnění doprovázená kašlem

Název a složení	Indikace	Dávkování
Léčivé čaje		
Fenyklový čaj® <i>Foeniculi dulcis fructus</i>	Expektorans provázející kašel při nachlazení. Lehčí zažívací potíže s nadýmáním.	Děti od 12 let a dospělí 3x denně (max. 2 týdny). Děti od 4–12 let 2–3x denně (max. týden).
Jitrocelový čaj® <i>Plantaginis folium</i>	Katary HCD; zmírňuje dráždění ke kašli, podporuje vykašlávání, uvolňuje hleny.	Děti 3–9 roků 2x denně, starší děti a dospělí 3x denně.
Lipový čaj® <i>Tiliae flos</i>	Katary HCD, nemoci z nachlazení, suchý dráždivý kašel.	Děti 1–3 roky 1x denně, děti od 4 let a dospívající 2x denně. Dospělí 3x denně. Nálev lze použít i jako kloktadlo, nebo k inhalacím.
Čajová směs při nachlazení® <i>Sambuci flos, Tiliae flos, Plantaginis folium, Foeniculi dulcis fructus, Liquiritiae radix</i>	Mírnění příznaků nachlazení provázených zvýšenou teplotou; při zánětech dutiny ústní a HCD; podporuje pocení.	Děti od 3 let a dospělí 3x denně. Nálev lze použít i jako kloktadlo.
Pulmoran® – čajová směs <i>Salviae officinalis herba, Althaeae radix, Polygoni avicularis herba, Thymi herba, Urticae herba, Sambuci flos, Plantaginis folium, Foeniculi fructus, Liquiritiae radix</i>	Pomocný přípravek při akutních a chronických onemocněních horních cest dýchacích. Expektorans a antiseptikum.	Děti od 12 let a dospělí 3x denně. Nálev lze použít i jako kloktadlo, nebo k inhalacím.
Průdušková čajová směs® <i>Plantaginis folium, Althaeae radix, Cynosbati fructus, Liquiritiae radix, Serpylli herba, Tiliae flos</i>	Akutní onemocnění HCD a kašel, usnadňuje odkašlávání a rozpouští hlen.	Děti od 4 do 12 let 2x denně, Dospělí 3x denně. Nálev lze použít i jako kloktadlo, nebo k inhalacím.
Tekuté lékové formy		
Bronchipret tymián a břečťan® – sirup <i>Thymi herba extractum fluidum, Hederae helici folii extractum fluidum</i>	Akutní nekomplikované bronchitidy s produkcí hlenu a léčba kaše jako symptomu u nachlazení.	Děti 1–5 let 3 × 3,2 ml/den. 6–11 let 3 × 4,3 ml/den. Děti od 12 let a dospělí 3 × 5,4 ml/den.
Bronchostop® – roztok <i>Thymus vulgaris extractum Thymus zygis extractum Althaea officinalis extractum</i>	Zmírnění podráždění hltanu a souvisejícího suchého kaše, k podpoře vykašlávání viskózního hlenu při kašli spojeném s nachlazením.	Použití u dětí od 2 do 3 let je doporučeno pouze po konzultaci s lékařem. Děti 4–11 let: 7,5 ml 4–6x denně. Dospělí a dospívající od 12 let věku: 15 ml 4–6x denně.
Hedelix® – sirup <i>Hederae helici extractum spissum</i>	Expektorans při kašli doprovázející nachlazení.	Kojenci do 1 roku 1 × 2,5ml/den, děti 1–4 roky 3 × 2,5 ml/den, děti 4–12 roků 3–4 × 2,5 ml/den, mladiství a dospělí 3 × 5 ml/den.
Mucoplant proti kašli s jitrocelem a medem® – sirup <i>Plantaginis extractum fluidum</i>	Podpůrná léčba symptomů z nachlazení a onemocnění HCD, provázených kašlem a zahleněním dýchacích cest.	Děti 3–5 let 4–6 × 2,5 ml/den. Děti 6–14 let 4–6 × 5 ml/den. Mladiství a dospělí 4–6 × 15 ml/den s odstupem 2–3 hodin během dne.
Mucoplant proti kašli s břečťanem® – sirup <i>Hederae helici extraktum sicum</i>	Expektorans v případě produktivního kaše.	Děti od 2 do 5 let věku: 10 ml 2x denně. Dospělí a dospívající od 12 let věku: 15 ml 3x denně. Děti od 6 do 11 let věku: 15 ml 2x denně.
Prospan® – sirup <i>Hederae helici folii extractum sicum</i>	Symptomatická léčba akutních zánětů dýchacích cest a chronických bronchitid.	Děti do 1 roku věku – 2,5 ml sirupu dvakrát denně. Děti mezi 1–5 lety věku – 2,5 ml sirupu 3x denně. Děti mezi 6–9 lety věku – 5 ml sirupu 3x denně. Dospělí, dospívající a děti nad 10 let věku – 5 ml sirupu 3x denně.
Thymomel® – sirup <i>Thymi extractum fluidum, Serpylli extractum fluidum, Plantaginis extractum fluidum</i>	Usnadnění vykašlávání u nachlazení.	Děti 1–4 roky 3 × 5 ml/den (jen na doporučení lékaře). Od 4 do 12 let 3x 5–10 ml/den. Mladiství a dospělí 3–5 × 15 ml/den. Sirup používáme po jídle.
Ostatní lékové formy		
Soledum® 200 mg měkké enterosolventní tobolky <i>Cineol</i>	Symptomatická léčba akutní bronchitidy a běžného nachlazení.	Děti od 12 let a dospělí 3 × 1 tob./den před jídlem.
Mucoplant eukalyptový balzám® – mast <i>Eucalypti etheroleum, Pini sylvestris etheroleum, camphora racemica</i>	Podpůrná léčba u onemocnění dýchacích cest.	Několikrát denně na hrud a na záda nanést v tenké vrstvě; vhodný od 2 let, k inhalaci od 6 let.

Zpracováno dle SPC jednotlivých přípravků (9).